

[Erik Andersen (Fr.borg amt).]

forsøgsråd og en række forsøgsudvalg med deltagelse af de interesserede parter og organisationer.

Der er i forslaget på dette punkt måske ikke taget fornødent hensyn til undervisnings placering i råd og udvalg. Jeg håber, at man i udvalgsarbejdet kan finde forbedringer på dette punkt.

Videre skal jeg nævne, at staten betaler alle driftsudgifter og yder tilskud til indretning af de fornødne skoler efter de hidtil gældende regler, at staten yder de uddannelsessøgende en godtgørelse, der svarer til lærlingelønnen for det pågældende område — denne godtgørelse er nødvendig, hvis forsøgene ikke skal blive præget af en skævhed i elevernes sociale og økonomiske forhold — og at der etableres et nævn til afgørelse af tvistigheder mellem de uddannelsessøgende og praktikstederne. Det er en udmærket foranstaltning, der måske kunne suppleres med et ankenævn til behandling af tvistigheder mellem skolerne og de uddannelsessøgende. Også dette punkt vil jeg som andre gerne medvirke til en debat af i udvalgsarbejdet.

Dette forslags gennemførelse vil gøre det muligt at indhøste et stort og værdifuldt erfaringsmateriale, samtidig med at det indfrier de forventinger, de uddannelsessøgende og erhvervslivet kan have til en tidssvarende, åben og effektiv erhvervsuddannelse.

Jeg skal med disse bemærkninger på den socialdemokratiske gruppes vegne anbefale forslaget og give tilsagn om et sagligt udvalgsarbejde.

Bo Kristensen: Det er efter en lang venten, at vi har modtaget dette lovforslag, idet undervisningsministeren allerede i januar måned bebudede, at der i slutningen af januar-februar måned ville komme et lovforslag om erhvervsfaglige grunduddannelser.

Nu er det altså kommet, og det må jo betragtes som en modernisering, en fornyelse for lærlingene, men det er det absolut ikke.

Jeg skal hilse visse ting, som står i lovforslaget, med glæde, men andre ting må jeg være mere kritisk over for. Det er for det første for mig at se et spørgsmål, hvorledes forholdet mellem eksisterende lærlinge og de kommende basisuddannede lærlinge vil

blive i fremtiden. Det er der ikke i betænkningen eller i bemærkningerne taget nogen højde for. Det er for mig at se et meget stort problem, hvorledes man får placeret disse to grupper i forhold til hinanden.

Dernæst skal jeg gøre nogle bemærkninger om, hvorvidt dette lovforslag lægger op til en hurtigt virkende lovgivning eller en langsomt virkende lovgivning. For mig at se indtræder virkningen meget langsomt, idet de sidste lærlinge efter den gamle lærlingeordning vil blive uddannet helt frem til 1984; der vil altså komme til at gå 12 år, førend den ny ordning er fuldt etableret. Dette blev understreget med hr. Erik Andersen (Fr.borg amt)s ord om, at det er en typisk dansk reform. Det er ikke noget, der går stærkt, tværtimod.

Vi må også skæve til, hvad der er sket gennem tiderne, og prøve at se på, hvordan vi netop har kunnet bevare en dansk kvalitet, et dansk håndværk, som har været væsentligt for dansk eksportliv. Og då må vi sige, at vi har haft stor glæde af mesterlæren i forhold til andre lande omkring os. Mesterlæren har for andre lande stået som noget positivt og noget virkelig godt samarbejdende, noget, som man savnede, og noget, man var meget misundelig på os for at vi havde. Derfor vil jeg godt knytte den kommentar til dette lovforslag, at selv om vi starter med et basisår, er der ikke dermed sagt farvel til mesterlæren. Tværtimod. Jeg mener, at lovforslaget også klart giver udtryk for, at lærlingen bevarer et forhold til praktikstedet, altså mesteren eller i hvert fald virksomheden, efter det første basisår, og det synes jeg er meget sundt og naturligt at bevare.

Ministeren har i sin fremsættelse og i forslaget lagt en meget stor vægt på, at man får udbygget basisåret, og at det sker efter det 9. skoleår. Det synes jeg er meget positivt, men i og for sig mangler vi en forklaring på, hvad han så gør med folkeskolens 10. år. Er det således, at disse to ting skal stå som tilbud til eleven, idet han har valgmulighed mellem det 10. år og basisåret eller at gå ad den gymnasielle linje? For mig at se vil dette stille eleven i en valgsituation på et tidspunkt, hvor han altså kan vælge mellem en erhvervsuddannelse, basisåret, et gymnasieår eller at tage et 10. år i folkeskolen. Dette vil igen bevirke, at vi kommer